

MUISTIO

Kokemäenjoki –ryhmä

5. kokous

Aika: Tiistai 29.01.2008 kello 09.00 - 12.10
Paikka: Ravintola Arantilan Lohiranta, Siltatie 190 NAKKILA

1. Avaus

Puheenjohtaja Seppo Salonen avasi kokouksen. Kokoukseen osallistui 13 henkilöä.

2. Vesistöalueen kehittämistavoitteet kalatalouden näkökulmasta

Kalatalousjohtaja Kari Ranta-aho esitteli Kokemäenjoen vesistöalueen kalataloudellista nykytilaa ja tulevaisuuden haasteita. Esitys on muistion liitteenä.

Kokemäenjoessa ja sen sivuhaaroissa on edelleen **kehittämispotentiaalia niin kalaston, rapujen kuin kalastusmatkailunkin osalta**. Kokemäenjoen kalakantojen hoitosuunnitelma on luettavissa [www-osoitteessa www.kokemaenjoki.fi](http://www.kokemaenjoki.fi). Sivulla tiedotetaan ajankohtaisista Kokemäenjoen kalatalousasioista, kalavesien hoitotoimenpiteistä ja niiden tuloksista.

Keskusteltiin ilmastonmuutoksen vaikutuksista vesistöön ja säännöstelyn hoitamiseen. Todettiin myös, että Kokemäenjoen pääuomassa päätavoite kalatalouden kannalta on säännöstelykäytäntöjen pehmentäminen - esimerkiksi vanhojen koskien kunnostaminen on pitkälti poissuljettua tulvasuojelullisten näkökohtien vuoksi. Timo Pukkila toi esiin Karhuseutu ry:n kiinnostuksen matkailun kehittämiseen siten, että kalastusmatkailijat viipyisivät alueella pidempään ja käyttäisivät nykyistä paremmin alueen palveluja.

3. Edellisen kokouksen muistio

Edellisen kokouksen muistio hyväksyttiin.

4. Ajankohtaista

SATAVESI-ohjelman kuulumiset

Sihteeri kertoi SATAVESI-ohjelman ajankohtaisista asioista:

- SATAVESI-ohjelman koordinaatio hankkeina:
 - Vesienhoidon yhteistyön ja kansalaistoiminnan kehittäminen Satakunnassa
 - 1.1.2007 – 31.12.2007 + jatkoaika 31.3.2008 asti
 - Vesienhoidon yhteistyön ja kansalaistoiminnan kehittäminen Satakunnassa II
 - Hankehakemus Lounais-Suomen ympäristökeskukselle (EAKR) jätetty
 - Hankkeen toteutusaika 1.3.2008 – 30.6.2010.
- Painopisteet vuoden 2008 toiminnassa
 - Vesistöalueiden kehittämisohjelmien toteuttaminen käynnistetään
 - Vesistöalueryhmien ja teemaryhmien toiminnan kehittäminen
 - Vesien tilan parantamiseen liittyvän elinkeinotoiminnan edistäminen
 - Yhteistyön laajentaminen kansalaistoiminnassa ja ympäristökasvatuksessa
 - Selkämeren teemavuosi kesästä kesään 2008-2009

- Tilaisuuksia ja tapahtumia
 - Kokemäenjoki-ryhmä 29.1.
 - Eurajoki-Lapinjoki –ryhmä 31.1.
 - Tutkimus-ryhmä YTY 31.1.
 - Selkämeri-ryhmä 7.2.
 - Taimenpäivä 6.3. (järjestäjänä SLL piirit – SATAVESI-hankkeet mukana)
 - SATAVESI vuosikokous 13.3.
 - Selkämeren teemavuoden avaus 5.6.

Turun ja Helsingin kaupunkien Itämeri-haaste

Puheenjohtaja esitteli asiaa. Turun ja Helsingin kaupungit ovat Itämeren tilasta huolestuneina päättäneet ryhtyä monin vapaaehtoisin toimin edistämään Itämeren tilan paranemista. Kaupungit ovat laatineet toimenpideohjelmat, joita ne ryhtyvät toteuttamaan sekä **haastaneet lukuisia muita toimijoita laatimaan omat toimenpideohjelmansa**. Ensimmäisenä haasteen otti vastaan Porin kaupunki. Syyskuun 2007 loppuun mennessä haasteeseen oli vastannut kaikkiaan noin 75 eri tahoa.

Porin tulvasuojeluhankkeen ympäristövaikutusten arviointi

Puheenjohtaja esitteli asiaa. Porin tulvasuojeluhankkeen suunnitelma sisältää mm. mittavia pengerryksiä ja ruoppauksia. Tämän vuoksi hankkeesta laaditaan ympäristövaikutusten arviointi. **YVA-ohjelma on parhailaan kuulutuksilla** ja noin vuoden kuluttua voidaan odottaa ympäristövaikutusten selostuksen olevan valmiina siten, että hanke voi edetä lupakäsittelyyn.

Hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelma on nähtävillä myös internetissä osoitteessa www.ymparisto.fi/lsu > ympäristönsuojelu > ympäristövaikutusten arviointi

Kiikoisten – Mouhijärven reitin säännöstelyn kehittäminen – tilannekatsaus

Veijo Heikkilä kertoi Kiikoisten reitin säännöstelyn kehittämiseen liittyvän yhteistyön etenemisestä. Kokemäenjoki-ryhmän ekskursion jälkeen **Kiikoisjärvellä ja Mouhijärvellä on aloitettu reaaliaikainen vedenkorkeuden seuranta**, josta tiedot välittyvät ympäristöhallinnon vesistömallijärjestelmään. Ympäristöhallinnon verkkosivuilla ovat nähtävissä reaaliaikaisen seurannan perusteella laaditut **vesistöennusteet** osoitteessa www.ymparisto.fi > Ympäristön tila > Pintavedet > Ajankohtainen vesi-, lumi- ja jäättilanne > Vesistöennusteet, vesitilannekartat ja tulvavaroitukset. Valitse sivulla olevasta kartasta Kokemäenjoen vesistöalue ja seuraavasta kartasta kohde (Kiikoisjärven ja Mouhijärven nimet eivät välttämättä näy kartalla, mutta klikkaamalla järveä nimet tulevat näkyviin ja ennusteet voi avata).

Tehoa maatalouden vesiensuojeluun –hanke TEHO

Sihteeri esitteli TEHO-hanketta. Ympäristöministeriö ja Maa- ja metsätalousministeriö ovat myöntäneet noin 2 miljoonaa euroa rahoitusta kolmevuotiselle Tehoa maatalouden vesiensuojeluun –hankkeelle, jota ovat valmistelleet Lounais-Suomen ympäristökeskus sekä MTK Satakunta ja Varsinais-Suomi. Tiedotusvälineissä paljon valtakunnallistakin huomiota saanut hanke on alkamassa ja hankkeen työntekijöiden rekrytointi on parhaillaan käynnissä. **Hanke tulee kohdistumaan Satakunnassa Eurajoen vesistöalueelle sekä Kaakkois-Satakuntaan** (Huittinen-Vampula –alueelle). Muistion liitteenä on **tiedote** hankkeen sisällöstä. TEHO-hankkeen myötä Satakunnassa ja Varsinais-Suomessa toivotaan käynnistyvän myös muita maatalouden vesiensuojeluun liittyviä hankkeita.

Kokemäenjoki-Life

Sihteeri kertoi Kokemäenjoki-Life –hankkeen toiminnasta. **Hankkeessa on viisi kohdetta, joilla kaikilla toiminta on käynnistynyt**. Huittisten Vanhakoskella suunnitellaan ennallistamistöitä. Kauvatsan Puurijärvellä kunnostustyöt ovat kesken – heikon jäätilanteen vuoksi niitä ei ole voitu jatkaa. Alueen pengerryssuunnitelmat ovat valmistuneet ja hoito- ja käyttösuunnitelman odotetaan valmistuvan kevään aikana. Kokemäenjoen suistossa on tehty maaperä- ja sedimentaatio selvityksiä, joista laaditaan parhaillaan raporttia. Hoito- ja käyttösuunnittelun työryhmiä kootaan parhaillaan Vanhakoskelle ja Pirilänkoskelle. Viidentenä kohteena on Preiviikinlahti, jossa kesällä 2007 on tehty kahdessa kohteessa rantaniittyjen hoitotoimia. Lisäksi Enäjärvellä on jäätilanteen salliessa tarkoitus toteuttaa kaivutöitä luhta-alueiden monimuotoisuuden lisäämiseksi.

Kokemäenjoen käyttötieto –hanke

Kari Ylikoski esitteli Kokemäenjoen käyttötieto –hanketta. Hankkeen tavoitteena on koota yhteen joen synnyn ja käytön historiaa ja esittää sitä paikkatietoaineistona, jota eri tahot voivat hyödyntää. **Hankesuunni-**

telma on muistion liitteenä. Nakkilan kunta on jättänyt hankkeesta kehittämishanke-ehdotuksen **Länsi-Suomen EAKR-ohjelman teemahakuun.** Kaksivuotiseksi suunnitellun hankkeen kustannusarvio on 100 000 euroa. Samaan aikaan Satakunnassa on vireillä myös muita paikkatietoa tuottavia hankkeita, jotka on tarkoitus kytkeä yhteen.

5. Kehittämishojelman tilanne

Kommenttikierros

Vesistöalueiden kehittämissohjelmien luonnokset olivat kommentoitavina marras-joulukuussa 2007. Kommentteja saatiin varsin vähän. Ainakin osittain syynä koettiin olevan se, että lukuisat eri tahot ovat olleet mukana jo ohjelmien valmistelussa. Kokemäenjoen vesistöalueen **kehittämissohjelmaa kommentoi Kokemäenjoen - Loimijoen kalastusalue.** Kommentti on huomioitu täydentämällä siinä mainitut asiat kehittämissohjelman toimenpidetaulukkoon.

Ryhmälle annettu ennakkotehtävä

Ryhmälle oli annettu kotitehtäväksi täydentää toimenpidetaulukkoa sekä arvioida toimenpiteiden tärkeysjärjestystä ennen kokousta. **Priorisoinnin tarkoituksena oli etsiä teemoja tai toimenpiteiden kokonaisuuksia, jotka ryhmä näkee tärkeinä omassa työssään jatkossa.** Tässä vaiheessa priorisointi toimii siis työkaluna etsittäessä mm. ryhmän kokousten teemoja ja käsiteltäviä aiheita. Yksittäisiä hankkeita ei aseteta tärkeys- tai paremmuusjärjestykseen.

Kotitehtävään vastasi kaksitoista ryhmän jäsentä. Taulukkoon tehdyt täydennykset käytiin läpi ja uusia täydennyksiä lisättiin. Ryhmä voi toimittaa täydennyksiä sihteerille vielä 8.2. asti. Sen jälkeen sihteeri muokkaa ja jäsentelee taulukon SATAVESI-ohjelman vuosikokoukseen mennessä siten, että kehittämissohjelma esitellään kokonaisuudessaan vuosikokouksessa. Tässä yhteydessä myös prioriteetti-sarake poistetaan toimenpidetaulukosta. Vuosikokouksen jälkeen toimenpidetaulukkoa täydennetään tarpeen mukaan ja ryhmä työstää taulukkoa haluamallaan tavalla esim. hankkeiden tilaa koskevilla täydennyksillä tai tekemällä erilaisia jäsentelyjä tai poimintoja.

Minna Uusiniitty-Kivimäki esitteli yhteenvedon painopisteiden ja toimenpidetulojen kokonaisuuksien priorisoinnin tuloksista. Priorisoinnin kautta nousi esiin seitsemän keskeistä teemaa, jotka vastanneet näkivät tärkeinä kehittämissalueina:

- **Kuormituksen vähentämisen kaikki osa-alueet tärkeitä**
- **Ilmastonmuutoksen huomioiminen kaikessa toiminnassa + kokonaiskartoitus**
- **Sedimenttien laadun selvittäminen**
- **Säännöstely- ja tulvasuojeluhankkeet**
- **Jokivarren matkailun ja virkistyskäytön (ml. kalatalous) kehittäminen**
- **Pihlavanlahti ja jokisuisto: eri toiminnot nyt ja tulevaisuudessa, tutkimus**
- **Loimijoen kuormituksen vähentäminen**

Nämä teemat otetaan jatkossa huomioon suunniteltaessa ryhmän toimintaa.

6. Ryhmän toimintasuunnitelma 2008

Aluksi todettiin, että **toimintakertomuksen 2007** keskeisin sisältö on Kokemäenjoen vesistöalueen kehittämissohjelma. Sen lisäksi kootaan tiedot ryhmän kokouksista vuonna 2007.

Toimintasuunnitelman laatimisen alustukseksi sihteeri esitteli ajatuksia vesistöalueryhmien toiminnan sisällöistä jatkossa. Mahdollisia sisältöjä voivat olla mm.

- Kehittämissohjelmien täydentäminen ja hanketarpeiden tarkentaminen (kehittämissohjelmien päivittäminen 2009)
- Hankkeiden edistäminen vesistöalueilla (kokonaiskäsitely alueilla tapahtuvasta toiminnasta, hankkeiden tilanteen seuraaminen, "nimikkohankkeet")
- Kehittämissohjelmien hankkeiden priorisointi
- Vesienhoidon yleinen edistäminen alueella
- Yleinen foorumitoiminta (ajankohtaisten asioiden seuraaminen, keskustelut ym.)
- Karvianjoen pilottityön soveltaminen (esim. hankkeiden priorisoinnissa)
- Teemakokoukset/seminaarit

Todettiin, että ryhmän tärkein anti on vuorovaikutus ja sen kautta hanketoiminnan järjeistäminen mm. päällekkäisyyksiä vähentämällä, yhteistyötä lisäämällä ja ohjaamalla toimintaa laajemmiksi kokonaisuuksiksi. Tärkeänä nähtiin myös ryhmän **yhteydet Satakunnan rajojen ulkopuolelle**.

Lisäksi käsiteltiin **luonnos toimintasuunnitelmaksi 2008**. Ryhmä kokoontuu kaksi - kolme kertaa sekä järjestää lisäksi ekskursion. Kokouksissa vesistöalueen asioita pyritään käsittelemään teemoittain. Ryhmän kokoonpanoa täydennetään tarpeen mukaan.

7. Mahdolliset muut asiat

Muita asioita ei ollut.

8. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään torstaina **8.5.2008 klo 10** alkaen. Paikka ilmoitetaan myöhemmin.

9. Päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.10.

Muistion laati 18.2.2008
Minna Uusiniitty-Kivimäki

Liitteet:

- Kokemäenjoen ja sen sivuhaarojen kalataloudelliset kunnostustarpeet, PowerPoint -esitys
- Tiedote: Tehoa maatalouden vesiensuojeluun
- Kokemäenjoen käyttötieto –hanke, hankesuunnitelma